

prima instanță: L. Grădinaru
instanța de apel: T. Duca, A. Albu, S. Procopciuc

dosarul nr. 2ra-2120/14

ÎNCHEIERE

16 iulie 2014

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecătorul Valeriu Doagă,
Judecătorii Vera Macinskaia, Iurie Bejenaru,

examinînd chestiunea admisibilității recursului declarat de Țvircun Alexandra, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Țvircun Alexandra către Salim Olga, intervenienți accesorii Țvircun Ecaterina și Țvircun Serghei, cu privire la radierea de la evidență a persoanei fizice

și cerere reconvențională depusă de Salim Olga împotriva Primăriei or. Florești, Țvircun Alexandra, Țvircun Ecaterina și Țvircun Serghei cu privire la declararea nulă a ordinului de repartitie și evacuare fără acordarea altui spațiu locativ,

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 11 februarie 2014, prin care a fost respins apelul declarat de Țvircun Alexandra și admis apelul declarat de Salim Olga, casată hotărîrea Judecătoriei Florești din 25 septembrie 2013 în partea respingerii acțiunii reconvenționale cu emiterea în această parte a unei noi hotărîri privind admiterea în parte a acțiunii reconvenționale,

c o n s t a t ă

La 08.04.2011 Țvircun Alexandra a depus cerere de chemare în judecată către Salim Olga, intervenienți accesorii Țvircun Ecaterina și Țvircun Serghei, cu privire la radierea de la evidență a persoanei fizice.

În motivarea acțiunii reclamanta a invocat că prin dispoziția nr.512 din 17.09.2008 a Primarului de Florești a fost desemnată drept chiriaș principal al apartamentului nr.4 de pe str. Mihai Viteazul, 64, or.Florești, totodată fiindu-i eliberat ordin de repartitie pentru trei persoane și anume: Țvircun Alexandra - chiriaș principal, Țvircun Ecaterina - fiica și Țvircun Serghei - fiul.

Apartamentul indicat mai sus se află în gestiunea SA „Servicii Comunale Florești”, care ține și evidența persoanelor înscrise în apartamentul respectiv, incluzând în cartea de imobil Conform extrasului eliberat de SA „Servicii Comunale Florești”

În cartea de imobil pe apartamentul respectiv, în afară de părinții decedați (Grigoriev Emanuil și Grigorieva Parascovia), este inclusă la evidență și sora

subsemnatei, Grigorieva Olga (în prezent avînd numele de familie Salim), care de opt ani este plecată peste hotarele țării, fiind căsătorită și avînd un domiciliu stabilit peste hotare.

Cu toate că Salim Olga este plecată de mult timp peste hotarele țării cu domiciliere permanentă, conform datelor BEDP Florești, ea mai figurează în baza de date pe adresa or. Florești, str. Mihai Viteazul, 64, ap.4 .

Luînd în considerare dispozițiile p.25 a Hotărîrii Guvernului nr.376 din 06.06.1995 Cu privire la măsurile suplimentare de realizare a Sistemului Național de pașapoarte în care se stabilește că „radierea din evidență a persoanelor fizice se efectuează în cazul stabilirii domiciliului permanent peste hotarele țării... ” consideră că Salim Olga urmează a fi radiată de la evidență de pe adresa indicată mai sus.

Reclamanta consideră că aflarea la evidență în locuință a unei persoane care real nu domiciliază pe adresa respectivă le îngreuează exercitarea anumitor drepturi asupra acestui apartament, cît și le stabilește anumite obligații suplimentare legate de achitarea plăților în dependență de numărul persoanelor aflate la evidență.

Reclamanta a solicitat ca Salim Olga să fie radiată de la evidență din locuința amplasată în or. Florești, str. Mihai Viteazul, 64, ap. 4.

La 02.06.2011 Salim Olga a depus cerere reconvențională împotriva Primăriei or. Florești, Țvircun Alexandra, Țvircun Ecaterina și Țvircun Serghei cu privire la declararea nulă a ordinului de repartitie și evacuare forțată din apartament a persoanei ilegal instalate, fără acordarea altui spațiu locativ.

În motivarea cererii reconvenționale a invocat că în fapt, la ședința din 05.05.2011, cînd au fost înmîinate copiile anexei la acțiunea depusă, a depistat prezența unui bon de repartitie seria A 007 nr. 23, din 17.09.2008, în care erau indicați ca membri chiriași ai apartamentului nr. 4, din str. M. Viteazul, 64, or. Florești, trei persoane și anume: Țvircun Alexandra, Țvircun Ecaterina și Țvircun Serghei și o dispoziție a Primarului de Florești nr. 512 din aceeași dată.

Consideră că ordinul de repartitie este ilegal după cum este ilegală și instalarea lui Serghei Țvircun în imobilul în cauză reieșind din amatoarele considerente.

Conform prevederilor art. 50 alin. (2) din Cod cu privire la locuințe, ordinul de repartitie se eliberează doar pentru o încăpere izolată și liberă, însă analizînd extrasul din contul personal eliberat de „Servicii Comunale” Florești, se concluzionează că imobilul în cauză nu era liber, în el fiind înscrisi cinci persoane, părinții săi decedați Grigoriev Emmanuil, Grogorieva Parascovia, precum și Salim (Grigorieva) Olga, Țvircun Alexandra și Țvircun Ecaterina (ambele înscrise în anul 2006), fapt pentru care un nou ordin de repartitie nu urma să fie eliberat.

Mai mult ca atît, pe imobilul în cauză era deja eliberat un ordin de repartiție încă la data de 30.11.1971, sub nr. 2408, cînd imobilul purta numărul casei 58, ulterior fiindu-i și aplicat nr. 64, apartamentul rămînînd în ambele cazuri nr. 4, care a fost eliberat pentru tatăl lor Grigoriev Emanuil cu șase membri de familie.

Menționează că în atare împrejurări Țvircu Alexandra a dus în eroare administrația publică locală despre situația apartamentului în cauză, iar administrația nu a verificat în arhivă existența altor bonuri de repartiție, fapt pentru care este culpabilă de eliberarea unui nou ordin de repartiție pe același imobil, fără ca inițialul ordin să fie declarat nul pe cale judecătorească.

Astfel, existența a două ordine de repartiție pe același imobil este imposibilă, fapt pentru care ordinul seria A 007 nr. 23 din 17.09.2008 urmează să fie declarat nul în temeiul art. 50 alin. (2) și 51 din Cod cu privire la locuințe.

Cu referire la evacuarea lui Serghei Țvircun, consideră că urmează a fi exercitată, dat fiind faptul că el a fost instalat în mod ilegal în imobilul în cauză, contrar prevederilor art. 57 alin. (1) Cod cu privire la locuințe, deoarece la instalarea acestuia ca persoană majoră, nu i s-a cerut consimțămîntul la situația din 17.09.2008, fapt pentru care și urmează de a fi evacuat fără a i se acorda o altă încăpere de locuit, conform prevederilor art. 104 CL.

A solicitat Salim Olga respingerea acțiunii inițiale și declararea nulă a bonului (ordinului) de repartiție seria A 007, nr. 23, din 17.09.2008, care a fost eliberat familiei Țvircun Alexandra de comun cu copiii săi, Țvircun Ecaterina și Țvircun Serghei, cu evacuarea din apartamentul nr.4, din str.M. Viteazul 64, a lui Țvircun Serghei, ca ilegal înscris în imobilul în cauză.

La 12.12.2011 Salim Olga a formulat cerere suplimentară, solicitînd și anularea dispoziției Primarului nr. 512 din 17.09.2008, și anume a p.2, prin care s-a dispus eliberarea bonului de repartiție la 3 persoane, cu anularea acestui ordin de repartiție, emis la data de 17.09.2008, seria A 007, nr. 23, cu lăsarea în vigoare a înscrierii în apartament a tuturor persoanelor înscrise pînă la decesul tatălui Grigoriev Emanuil, și anume Grogorieva (actualmente Salim) Olga, Țvircun Alexandra și Țvircun Ecaterina, cu excluderea din înscrierea în apartament a lui Țvircun Serghei, ca ilegal înscris.

Prin hotărîrea Judecătoriei Florești din 25.09.2013 acțiunea inițială și cea reconvențională au fost respinse.

Nefiind de acord cu hotărîrea primei instanțe, Țvircun Alexandra și Salim Olga au depus apel.

Prin decizia Curții de Apel Bălți din 11 februarie 2014 a fost respins apelul declarat de Țvircun Alexandra și admis apelul declarat de Salim Olga, casată hotărîrea Judecătoriei Florești din 25 septembrie 2013 în partea respingerii acțiunii

reconvenționale cu emiterea în această parte a unei noi hotărâri privind admiterea în parte a acțiunii reconvenționale. S-a anulat bonul de repartitie seria A 007 nr. 23 din 17 septembrie 2008 eliberat familiei Țvircun. S-a anulat punctual 2 din dispoziția Primăriei or. Florești nr. 512 din 17 septembrie 2008. Celelalte pretenții din acțiunea reconvențională au fost respinse. În rest hotărârea primei instanțe a fost menținută. S-a încasat de la Țvircun Alexandra în beneficiul Olgăi Salim cheltuieli de judecată în mărime de 450 lei.

La adoptarea soluției instanța de apel a stabilit că prima instanță corect a ajuns la concluzia de a respinge cererea inițială, întrucât faptele indicate în cerere nu s-au confirmat, ci dimpotrivă s-a constatat cu certitudine faptul domicilierei lui Salim Olga în or. Florești, str. M. Viteazul, 64, ap. 4, ce se confirmă prin adeverința eliberată de primarul or. Florești, la 07.04.2011, nr. 849, precum și prin certificatul de domiciliere nr.1348, din 06.04.2011, în care este indicat că Salim Olga este la evidență în apartamentul nr. 4 din str. M. Viteazul din 06.09.1991 și pînă la momentul eliberării certificatului.

Instanța de apel a considerat corectă aprecierea instanței de fond, a declarațiilor reprezentantului Olgăi Salim, precum că aceasta nu poate fi radiată din registrul de evidență a populației, dat fiind faptul că ea are viza de domiciliu în acest apartament, la moment lipsa acesteia este motivul că copii se află peste hotare și ea este plecată la ei temporar. În ședința de judecată nu a fost stabilit că Salim Olga s-a stabilit cu domiciliul permanent peste hotarele țării. Sub acest aspect instanța de apel a considerat neîntemeiate argumentele din cererea de apel formulată de Alexandra Țvircun, acestea fiind unele pur declarative, respingîndu-le, cu menținerea în această parte a hotărîrii primei instanțe.

În ce privește cerere reconvențională împotriva Primăriei or. Florești, Țvircun Alexandra, Țvircun Ecaterina și Țvircun Serghei cu privire la declararea nulă a ordinului de repartitie și evacuare forțată din apartament a persoanei ilegal instalate și cererea suplimentară de anulare a p. 2 din dispoziției Primarului or. Florești, din 17.09.2008, nr. 512, prin care s-a dispus eliberarea bonului de repartitie la 3 persoane, cu excluderea din înscrierea în apartament a lui Țvircun Serghei, instanța de apel a considera-o parțial întemeiată.

Astfel, prin copia autenticată a bonului de repartitie nr.2408, se atestă că lui Emanuil Grigoriev i-a fost acordat dreptul de a ocupa apartamentul nr.4, din str. Coplunov 58, împreună cu familia formată din 6 persoane, încă în anul 1971. Printe copii figurează și Grigorieva (Țvircun) Alexandra, a.n. 1965. În lista copiilor lipsește Olga Salim, deoarece s-a născut ulterior, în anul 1974, ce se confirm prin datele personale ale acesteia.

Necătfînd la faptul că există bon de repartiție pe acest apartament încă din anul 1971 și necătfînd la datele ce figurează în acest bon inițial, primarul or. Florești la 17.09.2008 a emis o dispoziție, în punctul 2 al căreia eliberează Alexandrei Țvircun alt bon de repartiție cu indicarea altor membri ai familiei.

Instanța de apel a stabilit că contrar prevederilor art. 50 Cod cu privire la locuințe, care prevede că bonul de repartiție se eliberează doar pe încăperile izolate și libere, or apartamentul în litigiu era ocupat din 1971, Primarul de Florești a emis dispoziție, în baza căreia a fost eliberat bon de repartiție nr.23 din 17.09.2008 ilegal.

Astfel, instanța de apel a considerat ilegale punctul 2 din dispoziția nr. 512 din 17.09.2008 și ordinul de repartiție nr.23 din 17.09.2008, dispunînd anularea lor.

Totodată, instanța de apel a constatat că corect a fost schimbat chiriașul principal din apartamentul nr.4, întrucît chiriașul anterior a decedat, însă această schimbare nu duce la eliberarea unui nou bon de repartiție.

În ce privește capătul de cerere privind excluderea înscrierii lui Serghei Țvircun din apartament cu evacuarea acestuia, instanța de apel a stabilit această cerință ca fiind neîntemeiată și a respins-o.

Astfel, conform art. 57 alin. (1,2) Cod cu privire la locuințe, chiriașul e în drept să instaleze, în modul stabilit, și încăperea de locuit, ocupată de dînsul, pe soțul său, pe copii, pe părinți, alte persoane, primind pentru aceasta consimțămîntul în scris al tuturor membrilor majori ai familiei sale. Pentru instalarea copiilor minori, la părinți nu este nevoie de consimțămîntul membrilor familiei.

Sub aspectul actului normativ menționat, instanța de apel a reținut că conform extrasului din cartea de imobil, prezentat chiar de Olga Salim, Țvircun Serghei a fost instalat în apartamentul litigios în anul 2008, moment în care acesta era minor, iar pentru instalarea minorului la părintele său - Țvircun Alexandra, nu trebuia consimțămîntul tuturor membrilor majori ai familiei.

Conform art.94 Codul cu privire la locuințe, evacuarea din încăperea de locuit, ocupată în casa fondului obștesc și de stat de locuințe, se admite numai în temeiurile, stabilite prin lege.

Conform art. 31 Cod civil, domiciliul minorului în vîrstă de pînă la 14 ani este la părinții săi sau la acel părinte la care locuiește permanent. Domiciliul minorului dat în plasament de instanța de judecată unui terț rămîne la părinții săi. În cazul în care aceștia au domiciliu separate și nu se înțeleg la care dintre ei minorul va avea domiciliul, asupra acestuia decide instanța de judecată. Instanța de judecată poate, în mod excepțional, avînd în vedere interesul suprem al minorului, să-i stabilească domiciliul la bunici sau la alte rude ori persoane de încredere, cu consimțămîntul acestora, ori la o instituție de ocrotire. Domiciliul minorului, în cazul în care numai unul din părinți îl reprezintă ori în cazul în care se află sub tutelă, este la

reprezentantul legal. Domiciliul minorului aflat în dificultate, în cazurile prevăzute prin lege, se află la familia sau la persoanele cărora le-a fost dat în plasament ori încredințat. Domiciliul persoanei lipsite de capacitate de exercițiu este la reprezentantul ei legal.

Instanța de apel a stabilit că în cazul dat, Țvircun Serghei a fost inclus ca membru al familiei unde își are viza de reședință și părinții săi, nu dispune de un alt spațiu locativ și prin urmare cerința respectivă a fost respinsă.

Țvircun Alexandra a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârii judecătorești și emiterea unei noi hotărâri prin care să fie admisă acțiunea inițială și respinsă acțiunea reconvențională.

În motivarea recursului recurenta a invocat aplicarea eronată de către instanțe a normelor de drept material și procedural.

Invocă recurenta că prin decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe i se încalcă dreptul la un proces echitabil. În acest sens, susține că hotărârile judecătorești emise sunt motivate insuficient, prin ce se încalcă prevederile art. 241 CPC.

Mai menționează că în speță nu sunt întrunite condițiile din p. p. 1-6 din art. 63 alin (1) Cod cu privire la locuințe – „Menținerea încăperii de locuit care lipsesc temporar”. Ca urmare, după recurentă, sunt întemeiate pretențiile sale privind radierea de la evidență a persoanelor fizice.

Indică recurenta că la emiterea hotărârilor, instanțele de judecată nu au constatat și elucidat pe deplin circumstanțele cauzei, concluziile expuse în hotărâri venind în contradicție cu probele administrate.

Examinând temeiurile recursurilor în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat este inadmisibil.

În conformitate cu art.432 CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art.432 alin.(2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Țvircun Alexandra nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC.

Astfel, analizând actele cauzei Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ constată că argumentele formulate în recurs se limitează la situația de apreciere de către instanțele ierarhic inferioare a circumstanțelor de fapt a cauzei.

Instanța de apel a examinat pricina sub toate aspectele, a verificat și a apreciat corect probele prezentate, iar argumentele invocate în recursuri, în esența lor, sînt similare argumentelor invocate atît în prima instanță cît și în instanța de apel și sînt expuse asupra circumstanțelor de fapt și nu de drept, cărora instanța de apel le-a dat o apreciere corectă, avînd la bază cumulul de dovezi administrate în cadrul dezbaterilor judiciare, apreciate conform cerințelor art. 130 CPC.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. art. 432, alin.(2), (3) și (4) CPC, fără a se examina temeinicia lor.

Pe cînd, alte argumente invocate în recurs nu au relevanță, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate și urmează a fi respins. Or recursul, exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei dar nu și temeinicia în fapt.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocat în speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat în mod corespunzător.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Țvircun Alexandra ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e

Recursul declarat de Țvircun Alexandra se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Vera Macinskaia

Iurie Bejenaru